

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice

UNIVERSITATEA „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI
FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI ȘTIINȚE SOCIAL-POLITICE
ȘCOALA DOCTORALĂ

PERCEPȚIA CADRELOR DIDACTICE ASUPRA RECRUTĂRII PROFESIONALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

Doctorand:

ALEXANDRA TRIȘI
(căs.) APETRĂCHEOAE

Coordonator:

prof. univ. dr. CRISTINA GAVRILUȚĂ

Iași, 2024

Mulțumiri

Pentru întreg demersul și viziunea mulțumesc doamnei Coordonator Prof. Dr. Gavriluță Cristina care m-a sprijinit cu o nelimitată îndrumare, forță motivațională și răbdare. De asemenea, mulțumiri deosebite membrilor comisiei de îndrumare, care m-au corectat, provocat și ajutat să îmi îmbunătățesc continuu activitatea.

Mulțumiri soțului, familiei, prietenilor și colegilor care au depus eforturi zilnice în a compensa lipsa mea și m-au încurajat, acceptat, iertat, consiliat și ghidat pe drumul sinuos care a dus la conceperea acestei cercetări într-o perioadă zbuciumată de maternitate, pandemie sau instabilitate profesională și educațională.

Nu pot să nu menționez mulțumiri Părintelui Arhimandrit Nicodim Petre, stareț al Mănăstirii Bucium care, împreună cu viețuitorii așezământului monahal, mi-au oferit loc de studiu, concentrare, liniște și pace, pentru a trece prin travaliul finalizării acestei lucrări dar și tuturor celor care au crezut în mine și care, înțelegând, m-au ajutat cu un gând bun, o rugăciune sau preluând din dificultatea altor sarcini de pe umerii mei și ajutându-mă activ să balansez pe firul subțire pe care îl au de străbătut toate femeile și mamele care își doresc să nu lase potențialul îngropat pentru a avea curajul, mai târziu, să ajute, convingător și consistent, următoarele generații, în același demers.

Dedic această lucrare copiilor mei, cu toată dragostea!

Cuprinsul lucrării

Lista prescurtărilor, tabelelor, imaginilor și graficelor.....	8
Abrevieri.....	8
Lista tabelelor.....	8
Lista figurilor.....	10
Lista imaginilor.....	13
INTRODUCERE.....	15
Capitolul I PROCESUL DE RECRUTARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT.....	31
I.1. Scurt istoric al recrutării din învățământul românesc.....	33
I.2. Cadrul legislativ.....	36
I.3. Desfășurarea examenului de titularizare în sistemul de stat.....	38
I.3.1. Dosarul candidatului.....	40
I.3.2. Inspecția la clasă.....	42
I.3.3. Examinarea scrisă.....	43
I.4. Recrutarea cadrelor didactice în alte structuri educaționale alternative românești.....	46
I.4.1. Recrutarea în școlile private.....	49
I.4.2. Recrutarea în Teach4Romania.....	49

I.4.3. Recrutarea în instituțiile sistem pedagogic alternativ.....	51
I.4.4. Recrutarea cadrelor didactice în alte țări.....	52
Capitolul II IMAGINEA PROFESORULUI ÎN STANDARDE ȘI COMPETENȚE.....	55
II.1. Ce ești, ai, știi, poți și faci ca profesor. Dezbateri științifice și cercetări practice.	55
II.2. Cunoașterea materiei și cunoașterea pedagogică.....	63
II.2.1. Cunoașterea materiei.....	67
II.2.2. Cunoașterea pedagogică.....	69
II.3. Vocație, moralitate și motivație.....	75
II.3.1. Vocația.....	77
II.3.2. Moralitatea.....	78
II.3.3. Motivația.....	83
II.4. Empatie, creativitate și farmec personal.....	86
II.4.1. Empatia.....	87
II.4.2. Creativitatea.....	90
II.4.3. Farmecul personal.....	94
Capitolul III METODOLOGIA CERCETĂRII.....	99
III.1. Scopul și obiectivele cercetării.....	99
III.1.1. Scopul cercetării.....	99
III.1.2. Obiectivele cercetării.....	99

III.2. Ipotezele de cercetare.....	100
III.3. Universul cercetării.....	101
III.4. Metode și tehnici de cercetare folosite.....	102
III.4.1. Documentarea.....	102
III.4.2. Focus-grupul.....	103
III.4.3. Ancheta pe bază de chestionar.....	107
III.5. Considerații etice.....	131
Capitolul IV ANALIZA DATELOR ȘI PREZENTAREA REZULTATELOR.....	133
IV.1. Analiza și interpretarea datelor obținute pe baza focus- grupului.....	133
IV.2. Analiza datelor obținute pe baza chestionarului.....	141
IV.2.1. Cunoașterea materiei și cunoașterea pedagogică.....	141
IV.2.2. Vocație, moralitate, motivație.....	148
IV.2.3. Empatie, creativitate, farmec personal	152
IV.3. Evaluarea și efectele acesteia asupra imaginii cadrelor didactice.....	155
IV.3.1. Analiza comparativă de ansamblu.....	155
IV.3.2. Responsabili de imaginea profesorului.....	158
IV.4. Verificarea ipotezelor.....	160

IV.4.1. Verificarea Ipotezei 1.....	160
IV.4.2. Verificarea ipotezei 2.....	164
IV.4.3. Verificarea ipotezei 3.....	170
IV.4.4. Verificarea ipotezei 4.....	173
IV.4.5. Verificarea ipotezei 5.....	175
IV.4.6. Verificarea ipotezei 6.....	180
IV.4.7. Verificarea Ipotezei 7.....	184
IV.4.8. Verificarea ipotezei 8.....	185
CONCLUZII.....	187
BIBLIOGRAFIE.....	195
Cărți, teze, culegeri și rapoarte.....	195
Articole.....	197
Site-uri.....	219
Legislație.....	220
ANEXE.....	223
Ghid de discuție pentru Focus Grup.....	223
Lista de prezență Focus Grup.....	225
Formular GDRP pentru participanții la Focus-Grup.....	226
Pagina de Flipchart rezultată la Focus-Grup.....	227
Chestionarul.....	228

Rezumat

Cercetarea noastră a dorit să evidențieze care sunt percepțiile actuale ale cadrelor didactice din România cu privire la o serie de calități și aptitudini necesare în exercitarea profesiei de profesor și felul în care acestea sunt valorificate în cadrul examenului de titularizare. Considerăm că prezenta lucrare a reușit să aducă suficiente argumente în favoarea educării și evaluării unor comportamente specifice, abilități și calități considerate utile și necesare formării unui cadru didactic valoros și de succes. O astfel de abordare ar permite intrarea în sistem a celor care confirmă acei predictorii pentru o carieră de succes. Efectul unei eficientizări de acest gen a recrutării în sistemul actual de educație românesc poate da roade pe termen mediu și lung. Acesta s-ar putea vedea într-o revigorare a sistemului și implicit o îmbunătățire a imaginii cadrelor didactice și a școlii, dar și în creșterea actului educațional atât din punct de vedere psiho-moral și cognitiv-comportamental.

Prezenta lucrare abordează, de la calitativ la cantitativ, diferența dintre caracteristicile, trăsăturile, abilitățile, competențele și atributele necesare cadrelor didactice pentru a avea o carieră de succes cu rezultate bune

ale elevilor și compară în ce fel sunt acestea, sau nu, măsurate în cadrul examenului de titularizare care, pe lângă rolul de evaluator în recrutare ar trebui să îl aibă și pe cel de predictor pentru succesul profesional.

Scopul cercetării este acela de a măsura percepțiile și atitudinile cadrelor didactice cu privire la calitățile necesare unui cadru didactic bun și asupra felului în care acestea sunt valorificate în cadrul examenului de titularizare în context actual.

Un astfel de scop poate părea ușor de atins și chiar intuitiv dat fiind literatura de specialitate care deja creionează diferite caracteristici ale unor profile profesionale de succes. Totuși, ceea ce noi ne propunem este să urmărim dacă în teren lucrurile stau la fel ca în teorie și dacă experiența profesională și provocările actuale produc percepții și abordări noi.

Fără îndoială, în spatele acestui scop care justifică întreg demersul nostru teoretic și practic, există și un scop mai profund prin care dorim să atragem atenția asupra decidenților cu privire la felul în care sunt percepute o serie de calități și competențe cât și necesitatea de a fi mai bine evidențiate în procesul evaluării la examenul de titularizare și nu numai.

Desigur, este vorba și de nevoia de a gândi o seamă de strategii actuale educare și cultivare a unor calități și aptitudini esențiale actului didactic de calitate în școlile cu specific sau prin cursuri și programe de formare pentru a se asigura o pepinieră de cadre didactice de calitate.

Obiectivele cercetării sunt:

- Obiectiv specific 1: Să identificăm percepția cadrelor didactice asupra caracteristicilor și competențelor necesare în fața clasei de elevi
- Obiectiv specific 2: Să identificăm opinia cadrelor didactice privind eficiența formelor de evaluare în examenul de titularizare
- Obiectiv specific 3: Să identificăm percepțiile asupra celor mai eficiente metode de recrutare care să evalueze caracteristicile și competențele necesare profesorului
- Obiectiv specific 4: Să identificăm care sunt caracteristicile și competențele percepute a fi responsabile pentru imaginea cadrelor didactice

Acestea sunt strâns legate de ipotezele de cercetare, astfel, acestea fiind:

- Ipoteza 1 - Cadrele didactice evaluează diferit caracteristicile și competențele necesare unui bun

profesor la clasă în funcție de domeniul materiilor predate.

- Ipoteza 2 - Există diferențe de evaluare a caracteristicilor și competențelor cadrelor didactice în funcție de ciclul școlar în care acestea activează.
- Ipoteza 3 - Există diferențe semnificative între percepția eficienței inspecției la clasă din titularizare a cadrelor didactice în funcție de domeniul în care acestea predau.
- Ipoteza 4 - Există diferențe semnificative între percepția eficienței examenului scris din titularizare a cadrelor didactice în funcție de domeniul în care acestea predau.
- Ipoteza 5 - Există diferențe semnificative între percepția eficienței inspecției la clasă din titularizare a cadrelor didactice în funcție de nivelul școlar în care acestea activează.
- Ipoteza 6 - Există diferențe între percepția eficienței examenului scris din titularizare a cadrelor didactice în funcție de nivelul școlar în care acestea activează (preșcolar, primar, gimnazial, liceal/profesional).
- Ipoteza 7 - Există diferențe între metodele alese ca eficiente pentru examenul de titularizare care să evalueze

caracteristicile relevante la clasă față de metodele utilizate în prezent.

- Ipoteza 8 - Există diferențe între caracteristicile și competențele identificate ca fiind responsabile pentru imaginea pozitivă a corpului profesoral și caracteristicile și competențele identificate ca fiind responsabile pentru imaginea negativă a acestuia.

Primele două capitole abordează literatura de specialitate marcând interesul față de temă și aprofundând cercetările existente pe două paliere: procesul de recrutare din învățământ și caracteristicile necesare unui bun profesor pentru o carieră sustenabilă de succes, cu impact pozitiv asupra elevilor. Următoarele două capitole explică metodologia, logica cercetării practice, pașii de lucru dar și rezultatele obținute prin analiza statistică, comparând răspunsurile cadrelor didactice și urmărind evidențierea diferențelor dintre aceste în funcție de domeniul materiei predate sau nivelul de vârstă al elevilor respondenților sau evidențiind metode inovative de evaluare precum și caracteristicile percepute a fi responsabile de imaginea cadrelor didactice.

Prima jumătate a lucrării aprofundează teoria de la cadrul legal românesc și european până la analizele și rezultatele obținute de alți cercetători, publicate predominant în articole de după 2019 atât în spațiul vorbitor de limba română, în zona europeană, dar și din lumile mai îndepărtate cultural, cum ar fi din arealul american sau cel asiatic. Mai pragmatică, a doua jumătate a lucrării pornește de la o metodă calitativă care, prin rezultatele ei, alimentează abordarea cantitativă materializată într-un chestionar aplicat reprezentativ pe cadrele didactice din România, răspunsurile fiind obținute proporțional din toate regiunile țării.

Astfel, printr-un focus grup la care participă 10 cadre didactice active din mai multe categorii profesionale și de vârstă, se alcătuește o listă de 144 caracteristici, trăsături și abilități necesare profesorului la catedră și acestea sunt organizate în 8 categorii principale: vocație, empatie, motivație, moralitate, tact pedagogic, cunoașterea materiei, creativitate și farmec personal. Tot aici se identifică o diferență în felul în care este înțeleasă manifestarea cunoașterii în raport cu activitatea la clasă: aceasta se remarcă și identifică cu erudiția, cu capacitatea de a reda/ reproduce întocmai o

informație sau capacitatea de a adapta informația pentru a o face accesibilă și pe înțelesul elevilor.

Informațiile rezultate din Focus Grup sunt utilizate pentru a alcătui un chestionar ce va fi aplicat, cu reprezentare națională, pe 1154 respondenți, cadre didactice din preuniversitar, cu distribuire proporțională la nivelul fiecărei regiuni. Acest chestionar, deși este o provocare pentru respondenți, având 99 de itemi dintre care o parte cu opțiuni multiple, alții cu o singură opțiune, întrebări cu răspuns deschis dar și o parte cu răspunsuri de tip scală, ne ajută să diferențiem, din diferite puncte de vedere, importanța, relevanța, utilitatea și impactul fiecărei grupe de caracteristici, trăsături și abilități.

În acest mod aflăm că există diferențe semnificative între felul în care sunt percepute o parte din aceste trăsături, caracteristici și competențe dar și între percepția eficienței celor două probe de titularizare în a le măsura, în funcție de nivelul la care cadrele didactice predau dar și profilul materiei predate.

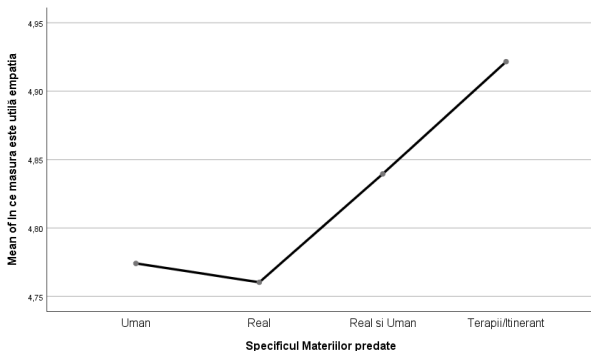
Astfel diferențele semnificative sunt:

- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep empatia ca fiind mai puțin utilă față

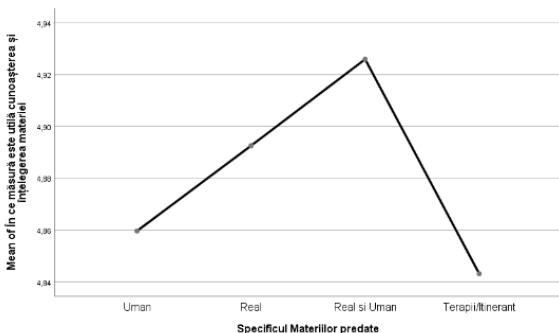

de profesorii itineranți sau care susțin ore din domeniul terapiilor de sprijin;

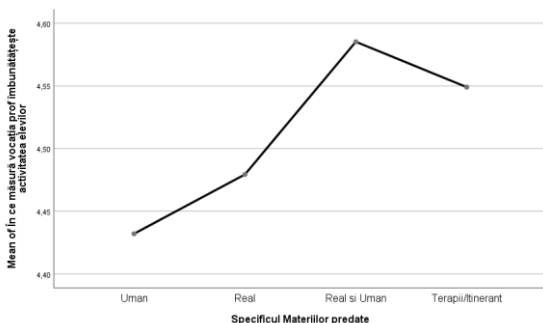
- profesorii care predau materii cu specific real percep empatia ca fiind mai puțin utilă față de profesorii itineranți sau care susțin ore din domeniul terapiilor de sprijin;

- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep cunoașterea și înțelegerea materiei ca fiind mai puțin utilă față de profesorii care predau materii din ambele domenii;

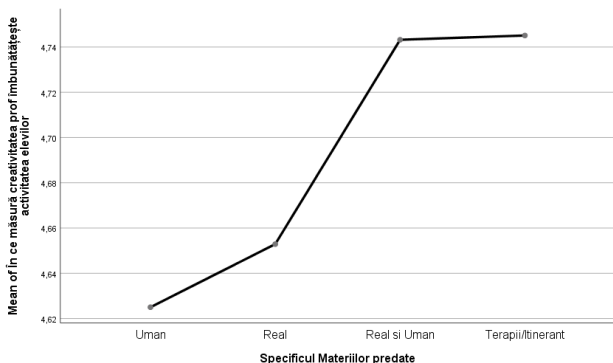

- profesorii care predau materii din domeniul umanist/ socio-uman percep vocația profesorului ca fiind mai puțin responsabilă de îmbunătățirea activității elevilor, față de profesorii care predau materii din ambele domenii/mixte;

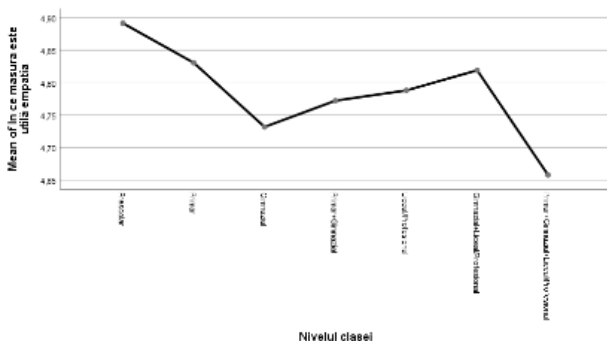

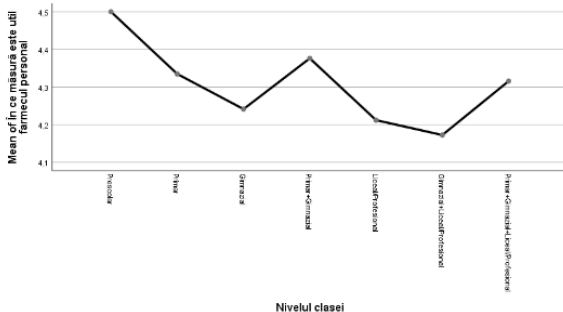
- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep creativitatea profesorului ca fiind mai puțin responsabilă de îmbunătățirea activității elevilor, față de profesorii care predau materii din ambele domenii/mixte;

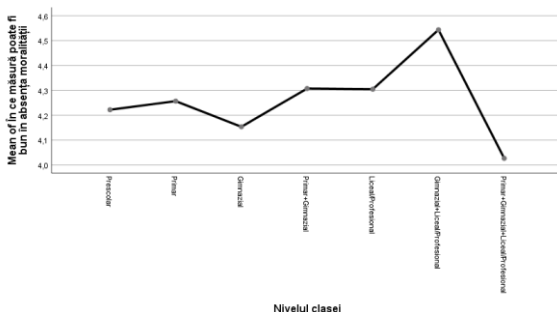
- profesorii din preșcolar percep empatia ca fiind mai utilă decât profesorii care predau la nivel gimnazial;

- profesorii din preșcolar percep farmecul personal ca fiind mai util decât:
 - profesorii care predau la nivel gimnazial;
 - profesorii care predau la nivel liceal/profesional;
 - profesorii care predau la clase de nivel gimnazial și la clase de nivel liceal;

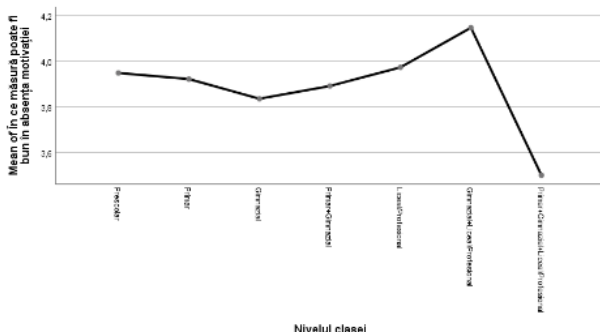

- profesorii care predau la nivel de gimnaziu consideră că este mai puțin probabil să fii un profesor bun în absența moralității decât profesorii care predau materii atât la gimnaziu cât și la liceu;

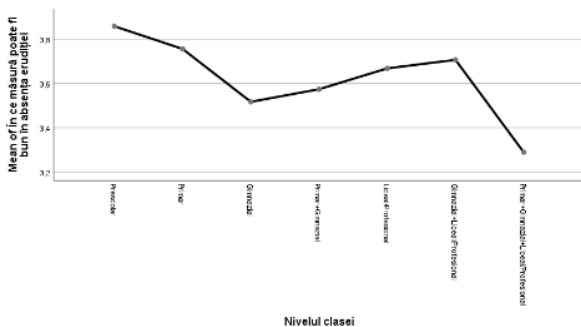

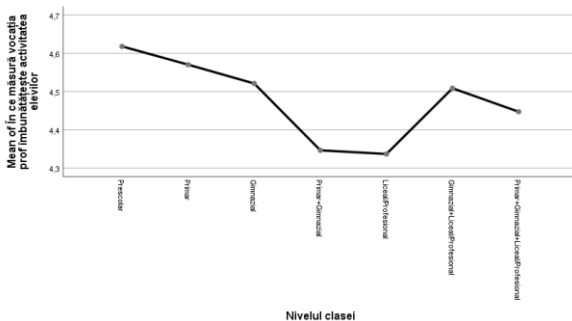
- profesorii care predau la nivel de gimnaziu consideră că este mai puțin probabil să fii un profesor bun în absența motivației decât profesorii care predau materii atât la gimnaziu cât și la liceu;

- profesorii din preșcolar consideră că este mai probabil să fii un profesor bun în absența erudiției decât profesorii care predau la nivel de gimnaziu;

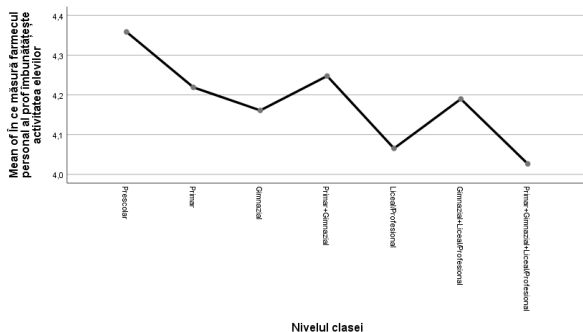

- profesorii din preșcolar consideră că vocația profesorului îmbunătățește activitatea elevului mai mult decât consideră profesorii care predau la nivel liceal;

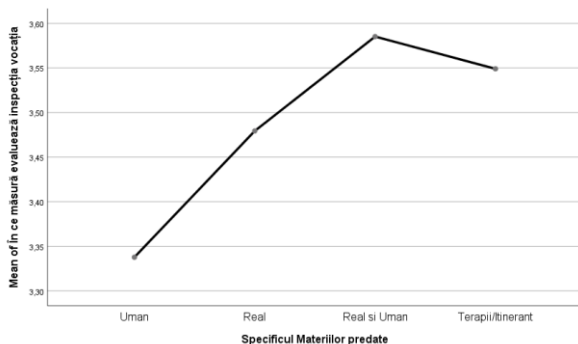

- profesorii din preșcolar consideră că farmecul personal al profesorului îmbunătățește activitatea elevului mai mult decât consideră profesorii care predau la nivel liceal;

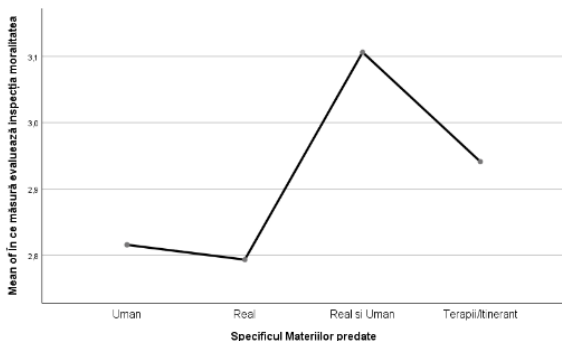

În cadrul aceluiași chestionar aflăm și percepția cadrelor didactice asupra felului în care cele două probe ale examenului de titularizare evaluează aceleași caracteristici. Sesizăm diferențe semnificative astfel:

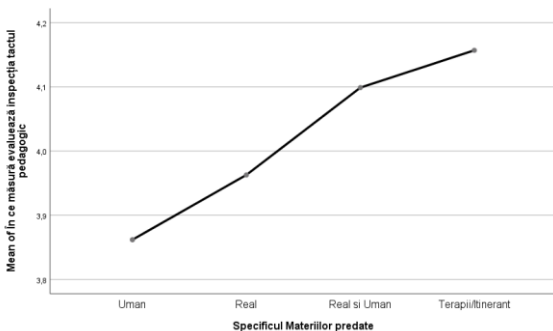
- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep vocația ca fiind mai puțin evaluată în cadrul inspecției, față de profesorii care predau ambele categorii de materii (uman și real);

- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep moralitatea ca fiind mai puțin evaluată în cadrul inspecției, față de profesorii care predau ambele categorii de materii (uman și real);
- profesorii care predau materii din domeniul real percep moralitatea ca fiind mai puțin evaluată în cadrul inspecției, față de profesorii care predau ambele categorii de materii (uman și real);

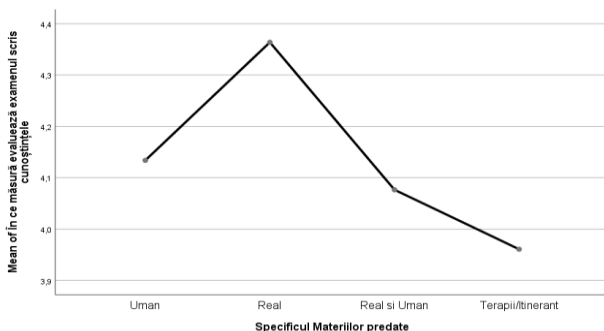
- profesorii care predau materii din domeniul umanist/socio-uman percep tactul pedagogic ca fiind mai puțin evaluată în cadrul inspecției, față de profesorii care predau ambele categorii de materii (uman și real);

În cadrul examenului scris, opiniile sunt mult mai unitare, cu excepția percepției cunoașterii și înțelegerii materiei, unde identificăm diferențe semnificative astfel:

- profesorii care predau materii cu specific uman percep cunoașterea și înțelegerea materiei ca fiind mai puțin evaluată în cadrul examenului scris, față de profesorii care predau materii cu specific real;
- profesorii care predau materii cu specific real percep cunoașterea și înțelegerea materiei ca fiind mai bine evaluată în cadrul examenului scris, față de profesorii care predau materii mixte;

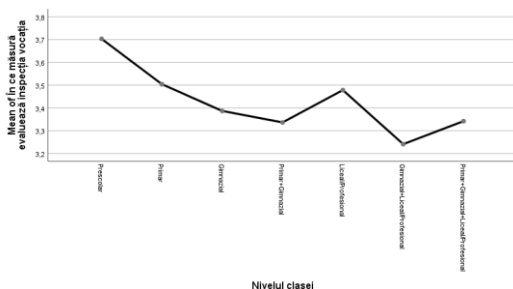

Diferențele se conturează mai clar însă în zona comparațiilor dintre profesori care predau în diferite

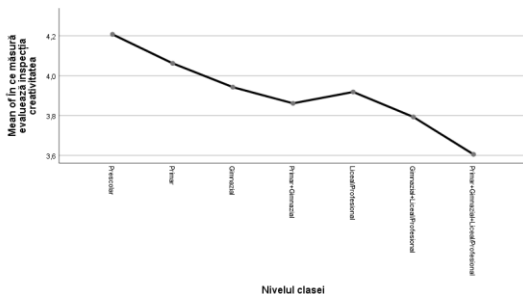

cicluri școlare/niveluri de vârstă. Am identificat diferențe semnificative astfel:

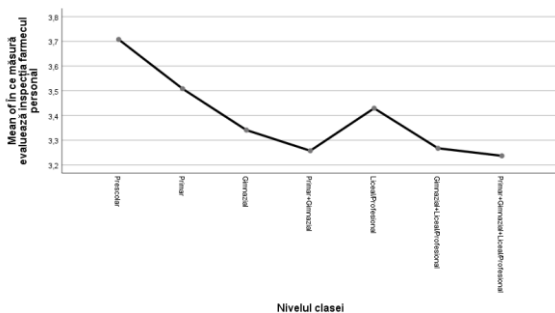
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult vocația decât percep cadrele didactice care predau simultan la gimnazial și liceal/profesional;

- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult creativitatea decât percep cadrele didactice care predau simultan la gimnazial și liceal/profesional;
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult creativitatea decât percep cadrele didactice care predau simultan la primar, gimnazial și liceal/profesional;

- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult farmecul personal decât percep cadrele didactice care predau la gimnazial;

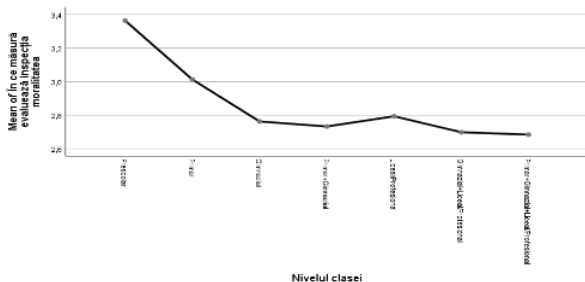

- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult

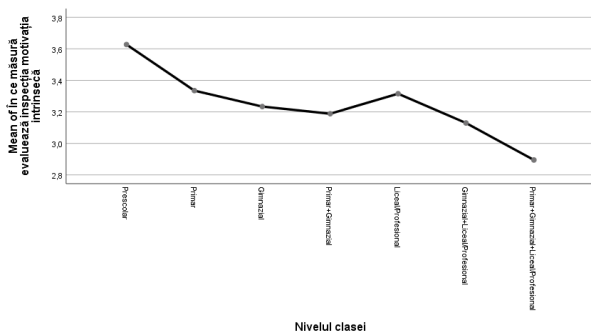
moralitatea decât percep cadrele didactice care predau la nivel gimnazial;

- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult moralitatea decât percep cadrele didactice care predau simultan la primar și gimnazial;
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult moralitatea decât percep cadrele didactice care predau la nivel liceal/profesional;
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult moralitatea decât percep cadrele didactice care predau simultan la primar, gimnazial și liceal/profesional;

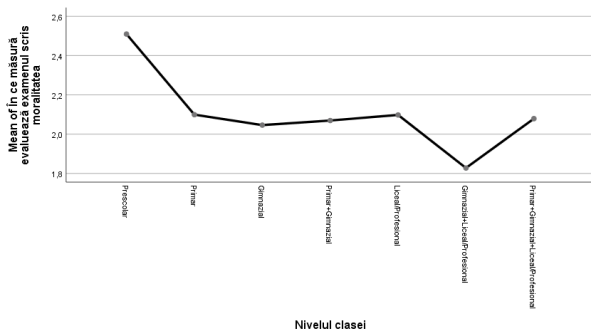
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult motivația decât percep cadrele didactice care predau în gimnazial;
- cadrele didactice din preșcolar percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult motivația decât percep cadrele didactice care predau simultan în gimnazial și liceal/profesional;
- cadrele didactice care predau simultan în primar și gimnazial percep că inspecția din cadrul examenului de titularizare evaluează mai mult motivația decât percep cadrele didactice care predau simultan în gimnazial și liceal/profesional;

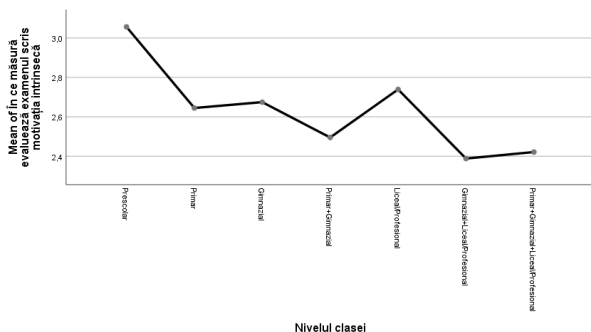
Și în percepția examenului scris sunt diferențe semnificative, astfel:

- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic moralitatea decât cadrele didactice care au elevi de nivel primar;
- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic moralitatea decât cadrele didactice care au elevi de nivel gimnazial;
- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic moralitatea decât cadrele didactice care au simultan elevi de nivel gimnazial și liceal/profesional;

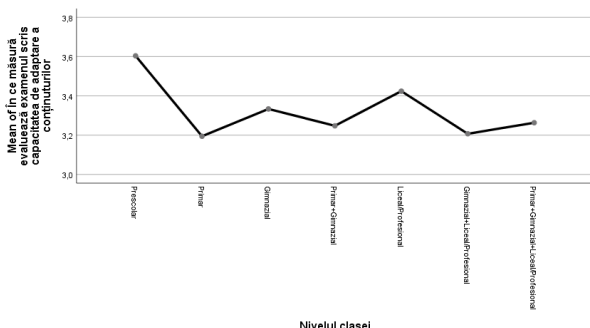
- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic motivația decât cadrele didactice care au elevi de nivel primar;
- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic motivația decât cadrele didactice care au simultan elevi de nivel primar și gimnazial;
- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic motivația decât cadrele didactice care au simultan elevi de nivel gimnazial și liceal/profesional;

- cadrele didactice care au elevi de nivel preșcolar percep că examenul scris evaluează mai puternic capacitatea de a

adapta un conținut pentru a fi pe înțelesul elevilor decât cadrele didactice care au elevi de nivel primar;

Totodată aflăm că profesorii percep deserviciile de imagine aduse corpului profesoral ca fiind cauzate de lipsa moralității, în primul rând și apoi de lipsa vocației sau tactului pedagogic dar și că vocația, tactul pedagogic și empatia sunt motivele pentru care profesorii sunt apreciați, atunci când acest lucru se întâmplă.

Imagine negativă în absența	în	Imagine pozitivă în prezența	în
I. Moralitatea	–	II. Vocația – 39,5%	
III. Vocația – 25,9%		IV. Tactul Pedagogic	

	– 22,2%
V. Tactul Pedagogic – 12,5%	VI. Empatia – 8,9%

Respondenții au selectat, pe lângă metodele tradiționale de recrutare nuanțate sau păstrate așa cum sunt, și metode inovative care ar putea aduce plus de calitate în evaluarea candidaților:

- Conversație cu contracandidații pe o temă/problemă dată cu moderarea evaluatorilor – pentru erudiție, vocație, moralitate, motivație, empatie, farmec personal;
- Joc de rol cu tematica dată, individual sau în grup, de față cu evaluatorii – pentru tact pedagogic, capacitatea de a adapta un conținut, moralitate, motivație, empatie, creativitate, farmec personal;
- Test Psihologic (creat și aplicat anume pentru această dimensiune) – pentru vocație, moralitate, motivație, empatie;

Ipotezele se confirmă, integral sau parțial cu ajutorul SPSS metodele de analiză preferate fiind Anova One Way și Crosstabulation dar și a graficelor făcute în Microsoft Excel pe baza diferențelor dintre medii.

Concluziile cercetării tind spre valorizarea și protejarea profesorului (mai ales că este fost elev al sistemului), spre eficientizarea sistemului de recrutare astfel încât să fie mai dificilă sau chiar imposibilă intrarea în sistem a cadrelor didactice care se caracterizează doar prin cunoaștere aprofundată a materiei și conținuturilor pedagogice. Se propun metode alternative de evaluare în recrutare dar și, pentru cazul în care implementarea acestora nu se justifică presupunând un efort financiar prea mare, alternative de perfecționare a probelor existente. Aici măsurile propuse sunt în sensul creșterii perioadei de acces la clasă, cu rol predefinit, a candidatului, perfecționarea pragmatică a fișei de evaluare de la inspecție astfel încât aceasta să evidențieze comportamente specifice corelate cu trăsăturile urmărite a fi punctate dar și punctarea originalității abordării conținuturilor scrise, respectiv depunctarea reproducerii întocmai a conținuturilor așa cum sunt ele abordate în cărțile de sinteze.

Astfel, pregătirea pentru recrutare să fie pregătirea pentru restul carierei didactice, prin antrenarea comportamentelor specifice care vizează: utilizarea unor formulări și comportamente care transmit empatie, asertivitate, flexibilitate, etc. dar și exersarea capacității de a răspunde

original, folosind cunoștințele anterior dobândite pentru a rezolva probleme și răspunde la întrebări care provoacă la gândire, la analiză critică, la adaptare pe înțelesul elevilor.

Un demers complex lucrarea de față poate fi completată cu câte o cercetare separată desfășurată anume pentru fiecare categorie de caracteristici identificată și invită la continuare aprofundată, punând și bazele unui profil al respondentului care are anumite tipare de responsivitate la invitația de a participa la cercetare academică, având și suficientă competență dar și răbdare pentru a răspunde unui chestionar atât de amplu.

Natura dinamică a educației contemporane, caracterizată prin diversitate și progrese tehnologice rapide, necesită ca profesorii să fie adaptabili și abili în rezolvarea problemelor. Competențele sociale și transversale evidențiate în lucrare le permit profesorilor să facă față acestor provocări mai eficient, asigurându-se că își pot modifica strategiile de predare pentru a aborda diferite stiluri de învățare și a încorpora noile tehnologii pentru a atinge eficient și eficace obiectivele învățării.

În plus, rolul unui profesor se extinde dincolo de instruirea școlară, cuprinzând dezvoltarea holistică a elevilor.

Profesorii servesc drept mentori și modele, influențând dezvoltarea socială și emoțională a elevilor. Prezența unor competențe socio-umane și transversale puternice la profesori sporește capacitatea acestora de a ghida elevii în dezvoltarea unor abilități esențiale pentru viață, precum reziliența, inteligența emoțională și raționamentul etic. Aceste atribute sunt recunoscute din ce în ce mai mult ca fiind vitale pentru succesul în secolul XXI.

Deoarece aceste demers academic nu are ca scop înlocuirea unui proces ce și-a demonstrat utilitatea ci mai degrabă perfecționarea acestuia în noile condiții de tehnologizare și actualizarea competenței de măsurare a anumitor dimensiuni identificate ca util și necesare profesiei de dascăl. Rezultatele cercetării noastre, dincolo de limite inerente acestui demers (perspectiva unilaterală a profesorilor, lipsa unor corelații, condițiile de aplicare ale chestionarului în format online) ne conduc către o serie de soluții precum:

1. Păstrarea celor două probe dar completarea și nuanțarea lor după cum urmează:
 - Ore de practică intensivă de-a lungul anului școlar, alături de cadrul didactic titular cu preluarea unor activități specifice de proiectare didactică și susținerea a mai

multor tipuri de lecție, lucru finalizat cu inspecție și raport de evaluare,

- O fișă de evaluare pentru inspecție care să asigure obiectivitatea demersului evaluativ astfel încât aceasta ar trebui să conțină comportamente clare, exprimări cuantificabile care trebuie să se regăsească în ceea ce face și spune candidatul iar punctajele să se poată oferi obiectiv și criterial,
 - Un examen scris ce ar trebui să puncteze noțiunile teoretice relevante dar explicate într-un mod propriu care să arate și originalitate/ creativitate dar și capacitatea de a adapta aceste cunoștințe în funcție de scopul întrebării/ itemului de evaluare,
2. Dezvoltarea unui mecanism de formare și educare a viitoarelor cadre didactice prin metode specifice (cele actuale, care au o puternică componentă teoretică și abstractă) care să dezvolte motivația, să cultive vocația, moralitatea și creativitatea cât și aptitudini pedagogice adecvate contextului actual. Liceale pedagogice, universitățile și modulele pedagogice ar putea deveni astfel adevărate pepiniere care să furnizeze pe cei mai buni absolvenți sistemului educațional,

3. Politici salariale și de încurajare a absolvenților să profeseze în învățământ. Atractivitatea ar putea genera competiție iar acesta ar permite o mai buna selecție.

Cercetarea noastră realizată în rândul profesorilor, pe lângă scopul și obiectivele asumate, credem că reușește să evidențieze, în ciuda dificultăților și crizelor ce se manifestă la nivel social și în educație, că educația și dascălii ce o slujesc sunt soluțiile cele mai bune pentru o nouă lume reconfigurată de o evoluție tehnologică fără precedent. Dintotdeauna școala a reprezentat soluția regală în fața crizelor sociale, morale sau de altă natură. Așa cum ne demonstrează studiul nostru, dascălii nu sunt doar cei care gestionează cunoștințe și informații. Ei sunt veritabili purtători de valori și principii, șlefuitori de suflete și minți și nici un efort nu este prea mare să-i descoperim, să-i formăm și să-i îndrumăm către această nobilă profesie. Este greu de imaginat o societate în care oamenii să devină simple ființe putătoare de tehnologie, fără virtuți, însușiri, aptitudini și capacități cognitive care să-i facă să construiască un sens și să privească în viitor.

Totuși, rămânem optimiști pentru că, da, „scopul educației este de a transforma oglinzile în ferestre.” (Sydney J. Harris)

Bibliografie selectivă cu relevanță geografică

Cărți, teze, culegeri și rapoarte

1. Academia Română, Institutul de Lingvistică. (1998). Dicționarul explicativ al limbii române (ed. ediția a II-a). București: Editura Univers Enciclopedic.
2. Academia Română, Institutul de Lingvistică. (2009). Dicționarul explicativ al limbii Române (Vol. ediția a II-a revăzută și adăugită). (I. coord. de Coteanu, & L. Mareș, Ed.) București: Editura Univers Enciclopedic Gold.
3. Academia Română, Institutul de Lingvistică. (2010). Academia Română, Institutul de Lingvistică (ed. ediția a II-a). Editura Univers Enciclopedic.
4. Academia Română, Institutul de Lingvistică. (2010). Micul dicționar academic, ediția a II-a. București: Editura Univers Enciclopedic.
5. Bota, O. A. (2013). Impactul stilurilor educaționale asupra rezultatelor școlare ale elevilor. Cluj: Presa Universitară Clujeană.
6. Bourdieu, P., & Passeron, J. C. (1970). La Reproduction. Éléments d'une théorie du système d'enseignement (Vol. Collection Le sens commun). Paris: Les Editions de Minuit.

7. Bucă, M., Evseev, I., & al., e. (1978). Dicționar analogic și de sinonime al limbii române. București: Editura Științifică și Enciclopedică.
8. Ciupală, A. (2009). Istoria modernă a românilor. Organizarea statului și a sistemului instituțional. București: Editura Tritonic.
9. Clement, N. (2007). Perspectives from research and practice in values education. New South Wales.
10. Cury, A. (2007). Parinti străluciți, profesori fascinanți . București: Editura For You.
11. Fartușnic, C. (2013, August). Analiza politicilor de recrutare de personal pentru sistemul preuniversitare de învățământ. București: Centrul Român de Politici Europene.
12. Federația Coaliția pentru educație și Centrul pentru politici educaționale. (2017, Iunie-Iulie). „Ce știe? Ce poate? Ce valori are profesorul de mâine?” Profilul de competențe al profesorului - Document de poziție. Document de poziție. București, România.
13. Fotescu, E., & Beșliu, V. (2016). Ghid de practică pedagogică. Universitatea de Stat ”Alec Russo”, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului, Catedra Științe Fizice și Inginerești. Bălți: USARB.
14. Frangopol, P. (2015). Mediocritate și excelență - o radiografie a științei și a învățământului din România. Cluj Napoca: Editura Casa Cărții de Știință.

15. Groza, E. (2019). Studiu comparativ privind organizarea și managementul în sistemul de învățământ din România și SUA. Târgoviște: Ministerul Educației Naționale.
16. Iorga, N. (1928). Istoria învățământului românesc. București: Editura Casei Școalelor.
17. Kiru, R. (2022). Practică pedagogică în învățământul preșcolar primar - caiet pentru anul I, semestrul I. Editura Universității Adventus, 1-92.
18. Litera Internațional. (2002). Noul dicționar explicativ al limbii române. București: Editura Litera Internațional.
19. Macrea, D., & Petrovici, E. (1955-1957). Dicționarul limbii române literare contemporane. București: Editura Academiei Republicii Populare Române.
20. Marcu, F. (2000). Marele dicționar de neologisme. București: Editura Saeculum.
21. Marcu, F., & Maneca, C. (1986). Dicționar de neologisme. București: Editura Academiei.
22. Popa, M., Stănciulescu, A., Florin-Matei, G., Tudor, A., Zgăvărdici, C., & Chiriacescu, R. (1993-2009). Dicționar enciclopedic. București: Editura Enciclopedică.
23. Rosetti, A., & Petrovici, E. (1955-1957). Dicționarul limbii române literare contemporane. București: Editura Academiei Republicii Populare Române.
24. Sbârnă, G. (2001). Partidele Politice din România 1918-1940. Programe și orientări doctrinare. București: Editura Sylvi.

25. Țarcovnicu, V. (1978). Istoria învățământului din banat până la anul 1800. București: Editura Didactică și Pedagogică
26. Vlăsceanu, L. (1979). Decizie și inovație în învățământ. București: Editura Didactică și Pedagogică.
27. Vlăsceanu, L. (2020). Educație și putere sau Despre educația pe care am putea s-o avem. Polirom.

Articole

1. Achiri, I. (2019). Lecția–produs de competență profesională a cadrului didactic. Cadrul didactic–promotor al politicilor educaționale, 42-46.
2. Andone, L. (2013). Ocuparea Forței de muncă în învățământul preuniversitar din România versus țările membre ale Uniunii Europene. Revistă științifică a universității de Stat din Moldova, pp. 212-216.
3. Andone, L. (2014). Gestiunea si dezvoltarea resurselor umane în învățământul preuniversitar. Strategii manageriale, 2(24), 42-52.
4. Andrișchi, V. (2011). Recrutarea și selectarea cadrelor didactice – funcție centrală a managementului resurselor umane în învățământ. Revista Științifică a Universității de Stat din Moldova, nr.5, p. 38.
5. Apetrăcheoae, A., & Gavriliuță, C. (2023). Recruitment in Romanian education–exploratory research of grading, transparency and GDPR. Technium Social Sciences Journal, 46, 74-86. doi: <https://doi.org/10.47577/tssj.v46i1.9265>

6. Apopei, A. (2019). Rolul cadrului didactic în antrenarea membrilor familiei și ai comunității în eficientizarea procesului educațional proiectul Inspectoratului Școlar Județean Iași „Școala Pentru Valori Autentice”. Cadrul Didactic – Promotor al Politicilor Educaționale, pp 577-581.
7. Ardelean, A. (2014). Downward trend in the number of teachers in Romania and possible causes. Procedia-Social and Behavioral Sciences, 65-69. doi:10.1016/j.sbspro.2014.08.191
8. Balaș, E. (2016). Educational Alternatives in the Romanian Education System. Educația Plus, 16(2), 304-316.
9. Bâlici, V. (2019). Cadrul didactic, formator al personalității elevului. Cadrul didactic–promotor al politicilor educaționale, 671-677.
10. Botezatu, L. (2016). Formarea elevilor pentru o viața personală. COLUMNA, 203-206.
11. Cadis, A., & Busu, M. (2022). Successful leadership in alternative educational institutions. A case study from Montessori Cluj. Proceedings of the International Conference on Business Excellence. 16, pg. 762-771. SCIENDO. doi:10.2478/picbe-2022-0071
12. Carcea, I. M., Ioan, C., & Radu, A. (2020). Arguments for the Vocational Training of Teaching Staff in Lower Secondary Education. The Bulletin of the Polytechnic Institute of Iași Socio-Humanistic Sciences, 61-88.

13. Carcea, I., Ioan, C., & Radu, A. (2020). Arguments for the Vocational Training of Teaching Staff in Lower Secondary Education. The Bulletin of the Polytechnic Institute of Iași Socio-Humanistic Sciences, 66(70), 61-88.
14. Ceoroianu, R. A. (2019). Portretul psiho-moral al cadrului didactic. Cadrul Didactic - Promotor al politicilor educaționale, pp. 402-404.
15. Chelaru, A. (2021). Viața și activitatea profesorului în perioada pandemică-o viziune personală. Învățământ superior: tradiții, valori, perspective, 1, 32-34.
16. Chișiu, C. M. (2021). Educationa alternatives in Romania. a different type of schooling. Journal Plus Education, 28(1), 125-134.
17. Chițu, S. (2002). Empatia cadrului didactic și optimizarea relației profesor-elev. Revista Didactica Pro! Revistă de teorie și practică educațională, 14(3-4), 102-105.
18. Clichici, V. (2023). Creativitatea în cadrul domeniului „Științe și tehnologii”. Perspectivele și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației, 10(2), 233-238.
19. Cojocariu, V. M., & Albu, G. (2018). Towards a model of the axiological universe of teachers in Romanian pre-university education. 5(1), 9-15.
20. Cojocar, D. (2012). Parenting Education Programs. What do We Know about this Domain in Romania? LOGOS,

UNIVERSALITY, MENTALITY, EDUCATION, NOVELTY.

Section: Philosophy and Humanistic Sciences, 1(1), 91-99.

21. Cojocaru, D., Cojocaru, S., & Ciuchi, O. M. (2011). Conditions for developing the national program for parent education in Romania. *Revista de cercetare si interventie sociala*, 34, 144-158.
22. Cosovan, O., & Mușenco, A. (2014). Atestarea cadrelor didactice: noi provocări. *Revista Didactica Pro! Revistă de teorie și practică educațională*, 87(5-6), 9-10.
23. Cramariuc, C., Ionescu-Corbu, A., & Ursu, A. (2023). What endorses teachers to use gamified approaches in their classrooms: self-efficacy technology proficiency and perceived usefulness. *International Journal of Social and Educational Innovation (IJSEIro)*, 261-271.
24. Cristea, S. (2017). Evaluarea criterială. *Revista Didactica Pro! Revistă de teorie și practică educațională*, 105(5-6), 98-100.
25. Frunză-Dănăil, G. (2018). Formarea competențelor de comunicare asertivă la profesori. *Curriculumul școlar*, 289-297.
26. Gavriluță, C., & Apetrăcheoae, A. (2023). Cercetare exploratorie a trăsăturilor, competențelor caracteristicilor și atributelor necesare cadrului didactic în fața clasei. *Știință, educație, cultură*, 2, 27-30.
27. Gavriluță, C., & Apetrăcheoae, A. (2023). Investigating Essential Competences of Romanian Teachers: A Preliminary

- study. Research and Education, 8, 97-119.
doi:10.56177/red.8.2023.art.6
28. Ghiatau, R. (2020). Teaching between intellectual and moral. Perceptions of Romanian teachers. International Journal of Research in Teacher Education, 109-126.
29. Ghițău, R., & Frumos, F. V. (2021). Pedagogical Indoctrination in Romania. Perceptions of Pre-Service and In-Service Teachers. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala, 12(1 Sup 1), 62-77. doi:10.18662/rrem/13.1Sup1/385
30. Guzun, M. (2008). Manipularea prin Mass-media în redefinirea identității naționale. Studia Universitatis Babes-Bolyai-Ephemerides, 53(2), 15-28.
31. Hajdeu, M. (2022). Modelul pedagogic de formare a competenței matematice a viitorilor învățători de clasele primare. Acta et commentationes (Științe ale Educației), 33-40.
32. Hatos, A. (2013). Access to Higher Education. A Review of the Literature with a Focus on Central and Eastern Europe. Sociologie Românească(2), 61-75.
33. Iarovoi, R. (2022). Creativitatea pedagogică și formarea de competențe. Probleme actuale ale științelor umanistice, 20, 92-97.
34. Ifrim, D. (2012). Evoluția învățământului românesc de la Legea Instrucțiunii publice. Studium-Revista studenților, masteranzilor și doctoranzilor în istorie, 3, 71-88.

35. Illiciev, M. (2012). Atitudinea față de muncă la pedagogi în dependență de vîrstă. Conferința științifică de totalizare a activității de cercetare a cadrelor didactice, (pg. 209-217).
36. Ilie, G. F., Tănase, A., & Băcănoiu, C. (2022). The Motivation of Vocational Education-Educational Alternative in the Member States of the European Union. *Research and Education*, 7, 95-109. doi:10.56177/red.7.2022.art.8
37. Ilovan, O. R., Dulama, M. E., Xenia, H. N., Botan, C. N., Horvath, C., Nitoaia, A., & Rus, G. M. (2019). Teacher Trainees' Preconceptions of Intercultural Education in the Romanian Educational Landscape. *Romanian review of geographical education*, 21-37.
38. Ionescu, I. (2016). O privire sociologică asupra educației școlare. *Pro Didactica - Limba Română*, 236(1-2), 48-55.
39. Iordan, I. (2017). Integrarea profesorului debutant. O cercetare în școala românească. *Revista de Pedagogie*, 65(1), 83-96. doi: <https://doi.org/10.26755/RevPed/2017.1/83>
40. Iucu, R. B. (2014). Authentic learning in adult education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*(142), 410-415. doi:10.1016/j.sbspro.2014.07.702
41. Kiru, R. (2020). Beginner teachers and the challenges of the tenure exams: A longitudinal zonal analysis of official data from pre-secondary education. *IJRDO-Journal of Educational Research*, 5(3), 39-48.

42. Lăzăreanu, C., & Apetrăcheoae, A. (2023). Dimensions of Subject Knowledge and Their Perceived Significance for Teachers in Romania. *Education Sciences*, 13(713), 1-19. doi: <https://doi.org/10.3390/educsci13070713>
43. Machidon, S. (2024). Inovația și creativitatea în managementul educațional. *Revista Didactica Pro...*, revistă de teorie și practică educațională, 143(1-2), 71-75. doi:doi.org/10.5281/zenodo.10719459
44. Marari, M. (2022). Demersul didactic: de la reflexie la improvizație și creativitate. Școala internațională de metodologie în științele socioumane, (pg. 24-25).
45. Marici, M., Runcan, R., Iosim, I., & Haisan, A. (2022). The effect of attire attractiveness on students' perception of their teachers. *Frontiers in Psychology*, 13. doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1059631>
46. Marici, M., Runcan, R., Iosim, I., & Haisan, A. (2023). Efectul atractivității vestimentare asupra percepției elevilor asupra profesorilor lor. *Frontiers in Psychology*, 1-11. doi:10.3389/fpsyg.2022.1059631
47. Măță, L., Cmeciu, D., & Ghiațău, R. M. (2013). A Reference framework of pedagogical competences of language teachers in the initial training programmes. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 648-653.
48. Mihaescu, D. M. (2019). The Motivation to Be a Teacher. *Vocation and Challenge. Educația Plus*, 24(ISAT), 56-61.

49. Mihai, I. (2013). Anxietatea socială ca factor inhibitor al identității vocaționale. Psihologie, Revistă științifico-practică, 21(2), 29-38.
50. Misu, S. I. (2021). Determining Perceived Work Performance and Self-efficacy Among High-school Teachers. Journal of Economics and Management Sciences, 4(2), 15-26.
51. Mislîțchi, V., & Cimbriciuc, A. (2021). Contexte relevante pentru dezvoltarea inteligenței emoționale a cadrelor didactice. Materialele Conferinței Republicane a Cadrelor Didactice, 4, 90-97.
52. Munteanu, S. (2020). Metodele didactice, între tradiție și inovație. Columna, 9, 163-169.
53. Netedu, A. (2013). The young's on the labour market from profesionalisation to integration. Specific differences between the graduates of "Alexandru Ioan Cuza" University. Scientific Annals of the Alexandru Ioan Cuza University. New Series. Sociology and Social Work Section, 92-108.
54. Opriș, E., & Bálint-Svella. (2021). Prospective Preschool and Primary School Teachers' Knowledge and Opinion about Gamification. Acta Didactica Napocensia, 14(1), 104-114.
55. Paniș, A., & Mihailov, V. (2020). Creativitatea etică: modelizare în profesionalizarea cadrelor didactice. Calitate în educație-imperativ al societății contemporane, 2, 505-511.

56. Pastor, C., Ciurana, A., Navajas, A., Cojocaru, D., & Vazquez, N. (2015). Positive Parenting: Lessons from Research. *Revista de Cercetare si Interventie Sociala*, 51, 227-239.
57. Pânișoară, I. O., Duță, N., Pânișoară, G., & Tomoaica, E. (2014). Teacher profile in Romania: defining features and priorities of the training programs in teaching career. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 140. doi:10.1016/j.sbspro.2014.04.441
58. Pehoiu, G. (2019). Percept of teachers regarding integration of education for environment and sustainable development in primary schools. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 11(2), 256-269.
59. Petrovici, I. (2021). Paralelismul psiho-fizic. *Revista de Filosofie*, 751-789.
60. Pintilie, L. M. (2016). Reformand Strategy in Romanian Schools. *Proceedings of the MakeLearn and TIIM Joint International Conference Timisoara Romania ToKnowPress, Bangkok• Celje• Lublin*, (pg. 329-334). Timisoara.
61. Popescu, A. M. (2015). Omul potrivit la locul potrivit - Aspecte legislative privind recrutarea personalului . *Univers Strategic - Revistă de Studii Interdisciplinare și de Securitate Nr. 3(23)/2015*.
62. Racu, I. (2023). Empatia și inteligența emoțională la cadrele didactice. *Empatia și inteligența emoțională la cadrele didactice*, 10(2), 112-119.

63. Racu, I., & Dan, M. A. (2023). Creativitatea la vârsta adolescenței. Știință și educație: noi abordări și perspective, 34-39. doi:10.46727/c.v1.24-25-03-2023.p34-39
64. Rusu, H., & Bejenaru, A. (2010). Factors influencing school success in rural Romania: A case study based on data collected with the school success profile instrument. *Studia Universitatis Babes-Bolyai*, 55(1), 70-88.
65. Sârbu, M. (2012). Reprezentarea socială a muncii la învățătorii claselor primare. *Economie*, 31, 701-706.
66. Schifirnet, C. (2009). The mass media and tendentious modernity in the transition process from the national society to the European Community. *Civitas-Revista de Ciências Sociais*, 9(1), 50-64.
67. Simion, D. (2021). Percepția socială a cadrului didactic în perioada pandemică. *Institutul de Științe ale Educației: ascensiune, performanțe, personalități*, 282-286.
68. Spînu, I. (2019). Tendințe și particularități ale angajării absolvenților în activitatea educațională/didactică. *Studia Universitatis Moldaviae*, nr. 9 (129), pp. 79-85.
69. Stan, D. (2013). The attractiveness of social life in the community environment. *Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași. Sociologie și Asistență Socială*, 6(1), 197-218.
70. Standavid, B. M. (2020). Evaluarea obiectivă a cadrelor didactice—un deziderat al învățământului contemporan.

Managementul educațional: realizări și perspective de dezvoltare, 525-532.

71. Stăiculescu, C., & Păduraru, M. (2013). Initial teacher training in Romania-a critical view. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 76, 780-784. doi:10.1016/j.sbspro.2013.04.205
72. Stănciulescu, E. (1996). Talcott Parsons: autonomie și interpenetrarea între sistemul social și sistemul personalității. *Sociologie Românească*, 7(1-2), 95-101.
73. Strătilă, S. (2021). Intelectualul mai caută adevărul în moralitate. *Limba Română*, 262(2), 231-236.
74. Szontagh, P. I. (2022). Teacher candidates' motivations for the profession and career advancements in the Carpathian Basin. *International Journal of Higher Education Pedagogies*, 3(2), 24-33.
75. Șchiopu, C. (2016). Manuale-monstru, elevi și profesori debusolați. *Pro Didactica*, 236(1-2), 28-35.
76. Timuș, A. (2020). Atitudinea cadrelor didactice față de integrarea copiilor cu deficiențe mintale și de auz. Asistența complexă a copiilor cu cerințe educaționale speciale în mediul educațional incluziv, 244-257.
77. Trăistaru, C. (2009). Selecția resurselor umane necesare în învățământul preuniversitar. *Studia Universitatis Vasile Goldiș, Arad - Seria Științe Economice*, pp. 31-43.

78. Trofăilă, L. (2018). Performanțele măiestriei pedagogice în activitatea profesională a pedagogului. *Învățământ superior: tradiții, valori, perspective*, 2.
79. Vasilescu, M. (2002). *Încrederea în școală* (Vol. 496). Dilema.
80. Veloz, G. G., & González, M. G. (2021). Emotional competences in the professional training of the sociocultural manager. *Mendive-Revista de Education*, 19(4), 1310-1324.
81. Voicu, M., & Dan, A. N. (2023). Education and Religious Commitment from a Cross-national Perspective: Field of Education and National Curriculum. *Sociologia*, 55(6). doi:10.31577/sociologia.2023.55.6.23
82. Voinea, M., & Pălășan, T. (2014). Teachers' professional identity in the 21st century Romania. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 128, 361-365.

Legislație

1. Monitorul Oficial cu următoarele:
 - Ministerul Educației Naționale. Ordin Nr. 5110/2018 din 17 septembrie 2018 Privind aprobarea standardelor naționale minime pentru acordarea titlului de doctor. Monitorul Oficial nr. 817 din 24 septembrie 2018. București, București, România: Monitorul Oficial al României.
 - Decizia nr.162067, art.3, în „Monitorul Oficial”, Partea I-a, CXVI, 23 iunie 1948, p. 5289

- Ministerul Educației Naționale. Monitorul Oficial al României, PARTEA I, Nr. 1086 bis/12.XI.2021, București, România: Monitorul Oficial al României.
- 2. Codul Muncii cu articolele și alineatele:
 - Art. 29 alin. (1) din Codul muncii
 - Art. 29 alin. (2) din Codul muncii
 - Art. 30 alin.(1) din Codul muncii
- 3. Legea nr. 1/2011 ale educației naționale, în prevederile art. 232-284
- 4. Metodologia–cadru privind mobilitatea personalului didactic din învățământul preuniversitar, metodologie emisă la începutul fiecărui an școlar